

Protokoll fört vid enskild föredragning

Regeringskansliet

Enheten för rättsliga och internationella frågor, Rk1a

Beslutande
Minister
Ingrid ZettermanFöredragande
Rättssakkunnig
Anna-Lena SjöbergJusterat
Omedelbart**Nr 35**Lagstiftningspromemoria om ändring av
landskapslag (2016:31) om återkrävande
av stöd ur landskapets medel**ÅLR 2025/3010**

XX Rk1a

BeslutLandskapsregeringen beslöt att lämna lagstiftningspromemoria till lagberedningen enligt
bilaga 1, Rk1a25E27.**Nr 36**Kommissionens överträdelseärende
INFR(2025)0138 om genomförandet av
direktiv (EU) 2024/846 om ändring av
Europaparlamentets och rådets direktiv
2006/22/EG om minimivillkor för
genomförande av förordningar (EG) nr
561/2006 och (EU) nr 165/2014 och
direktiv 2002/15/EG vad gäller
sociallagstiftning på
vägtransportområdet**ÅLR 2025/2390**

122 Rk1a

BeslutLandskapsregeringen beslöt yttrande till Statsrådets kansli enligt **bilaga 2, Rk1a25E27.**

Nr 37

Kommissionens överträdelseärende
INFR(2025)0139 om genomförandet av
Europaparlamentets och rådets direktiv
(EU) 2024/1711 om ändring av direktiven
(EU) 2018/2001 och (EU) 2019/944 vad
gäller förbättring av utformningen av
unionens elmarknad

ÅLR 2025/2391

122 Rk1a

Beslut

Landskapsregeringen beslöt yttrande till Statsrådets kansli enligt **bilaga 2, Rk1a25E27**.

Lagstiftningspromemoria om ändring av landskapslag (2016:31) om återkrävande av stöd ur landskapets medel

Dnr: ÅLR 2025/3010

Datum: 29.4.2025

PB 1060, AX-22111 Mariehamn

registrator@regeringen.ax

+358 18 25 000

www.regeringen.ax

1 Bakgrund och behov av ny lagstiftning

Bakgrunden till behovet av att ändra landskapslag (2016:31) om återkrävande av stöd ur landskapets medel utgörs av en princip som grundar sig på artikel 108.3 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (FEUF) enligt vilken stöd som strider mot Europeiska unionens regler om statligt stöd ska återkrävas. Enligt Europeiska unionens domstols dom i målet Eesti Pagar (C-349/17, EU:C:2019:172, punkt 95) är en nationell myndighet skyldig att på eget initiativ återkräva ett stöd som strider mot reglerna också när Europeiska kommissionen inte har fattat ett beslut om återkrav av stöd som inte är förenligt med den inre marknaden. Trots att artikel 108.3 i FEUF och därav följande rättspraxis är direkt tillämplig rätt, förutsätter tillämpningen i återkravssituationer ändringar i den nationella lagstiftningen.

2 Lagstiftningsbehörighet

Åland har enligt 18 § 22 punkten självstyrelselagen för Åland lagstiftningsbehörighet beträffande främjande av näringsverksamhet.

3 Det huvudsakliga innehållet i den föreslagna lagstiftningen

Landskapsregeringen föreslår att landskapslag (2016:31) om återkrävande av stöd ur landskapets medel ändras så att det inte krävs ett beslut från kommissionen för att stödet helt eller delvis ska kunna återkrävas hos mottagaren. Dessutom borde man lagstifta så att även kommunala myndigheter har motsvarande skyldighet.

4 Förslagets konsekvenser

EKONOMISKA OCH ADMINISTRATIVA KONSEKVENSER

Förslaget bedöms inte ha betydande ekonomiska och administrativa konsekvenser, förutom att det är gynnsamt för ekonomin och underlättar administrationen om det blir enklare att återkräva olagligt stöd.

MILJÖKONSEKVENSER

Förslaget förväntas inte medföra några miljömässiga konsekvenser.

JÄMSTÄLLDHETSKONSEKVENSER

Förslaget förväntas inte ha några konsekvenser för jämställdheten.

KONSEKVENSER FÖR BARN

Förslaget förväntas inte ha några konsekvenser för barn.

JÄMLIKHETSKONSEKVENSER

Förslaget förväntas inte ha några konsekvenser för jämställdheten.

KONSEKVENSER FÖR SYSSELSÄTTNINGEN OCH ARBETSLIVET

Förslaget förväntas inte ha några konsekvenser för sysselsättningen och arbetslivet.

ANDRA SAMHÄLLELIGA KONSEKVENSER

Förslaget förväntas inte ha några andra samhällsliga konsekvenser än att det är gynnsamt för samhället om det blir enklare att återkräva olagligt stöd.

5 Checklista

1. Vem eller vilka kräver en förändring?

Europeiska unionens domstols dom i målet Eesti Pagar (C-349/17, EU:C:2019:172, punkt 95) har ändrat rättspraxis.

2. Vilket är målet?

Målet är att möjliggöra för landskapsregeringen att på eget initiativ återkräva ett stöd som strider mot EU:s regler om statligt stöd.

3. Är underlaget tillräckligt?

Underlaget är tillräckligt.

4. Vad händer om man inte gör något alls?

Om landskapsregeringen hamnar i en situation där man enligt praxis från målet Eesti Pagar (C-349/17, EU:C:2019:172, punkt 95) är skyldig att på eget initiativ återkräva ett stöd som strider mot EU:s regler om statligt stöd, saknas rättslig grund för återkravet i den åländska lagstiftningen.

5. Vilken utveckling av särskild betydelse kan förväntas inom den närmaste tiden?

Inget som påverkar behovet av lagstiftning.

6. När behövs åtgärderna?

Så snart som möjligt.

7. Berör ärendet regeringsprogrammet eller utvecklings- och hållbarhetsagendan?

Ärendet berör inte regeringsprogrammet eller utvecklings- och hållbarhetsagendan.

8. Kan alternativa styrmedel användas?

Nej.

6 Sammanfattning

Landskapslagen (2016:31) om återkrävande av stöd ur landskapets medel behöver ändras efter Europeiska unionens domstols dom i målet Eesti Pagar (C-349/17, EU:C:2019:172, punkt 95) som fastställer att en nationell myndighet är skyldig att på eget initiativ återkräva ett stöd som strider mot reglerna också när Europeiska kommissionen inte har fattat ett beslut om återkrav av stöd som inte är förenligt med den inre marknaden.

Hänvisning

EU-tuomioistuinasiat.vnk@gov.fi

Statsrådets kansli

Enheten för EU-domstolsärenden

Kontaktperson

Anna-Lena Sjöberg

Ärende

EU-kommissionens formella underrättelser i mål INFR(2025)0138-0139; genomförandet av två direktiv

Landskapsregeringen har erhållit en remiss från statsrådets kansli gällande EU-kommissionens formella underrättelser i mål INFR(2025)0138-0139. EU-kommissionen framhåller i sitt brev av den 26 mars 2025 att Finland inte har anmält genomförandeåtgärder för de två direktiven trots att genomförandetiden för direktiven har löpt ut.

Landskapsregeringen sänder härmed sitt svar till statsrådets kansli för vidarebefordran till EU-kommissionen. Genomförandesituationen på Åland för de berörda direktiven framgår av bilagan.

Minister

Ingrid Zetterman

Rättssakkunnig

Anna-Lena Sjöberg

Överträdelsernummer	Direktivnummer och -namn	Genomförandet på Åland
INFR(2025)0138	Kommissionens delegerade direktiv (EU) 2024/846 av den 14 mars 2024 om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/22/EG om minimivillkor för genomförande av förordningarna (EG) nr 561/2006 och (EU) nr 165/2014 och direktiv 2002/15/EG vad gäller sociallagstiftning på vägtransportområdet.	Inom rikets lagstiftningsbehörighet. Landskapsregeringen har notifierat direktivet den 15 november 2024. Internt diarienummer: ÅLR 2024/3824
INFR(2025)0139	Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2024/1711 av den 13 juni 2024 om ändring av direktiven (EU) 2018/2001 och (EU) 2019/944 vad gäller förbättring av utformningen av unionens elmarknad.	Inom lagtingets lagstiftningsbehörighet. Landskapsregeringen har blankettlagstiftning på området varför Åland är beroende av rikets genomförande. Enligt den information landskapsregeringen erhållit planerar riket att lämna en slutlig proposition till riksdagen för implementering hösten 2025. Landskapsregeringen planerar på basis av detta att lämna ett lagförslag till Åland lagting under hösten 2025. För att en landskapslag ska kunna träda i kraft krävs, enligt 19 § i självstyrelselagen för Åland, att republikens president genom lagstiftningskontroll inte inom fyra månader efter att lagtinget antagit en landskapslag förordnar att lagen ska förfalla i sin helhet. Med beaktande av ovanstående är landskapsregeringens bedömning således att direktivet kan notifieras under våren 2026, troligtvis i april. Internt diarienummer: ÅLR 2025/1152